

Dømt til pisk i Iran – gav ikke asyl

(1993-1999: reference: sagsakter og adv. Bjørn Elmquist. Resume: Mona Ljungberg)

Asylmotivet:

En 13-årig iransk pige efterladt i Danmark. Hverken pigen eller danske myndigheder ved hvor pigens mor opholder sig.

Baggrund:

Sandra har en voksen storesøster bosat og gift i Danmark. Søsteren er alvorligt invalideret af en uhelbredelig sygdom. Sandra og hendes mor har tidligere besøgt Sandras søster i Danmark, og besøger hende igen i 1993. Sandras far er ikke med. Han dør imens Sandra og hendes mor er i Danmark. Sandras mor vender hjem for at ordne begravelsen. Iflg. Den 13-årige Sandras opfattelse skal hun selv blive i Danmark og passe på storesøsteren. I den efterfølgende tid kontakter Sandras mor telefonisk sine børn i Danmark, og meddeler at hjemmet flere gange er blevet ransaget af politiet. Hun fortæller, at hun af politiet er mistænkt for at være vestlig agent grundet sine udenlandsrejser. Hun siger, at hun derfor ikke længere tør opholde sig i hjemmet, men er et andet sted. Hun vil ikke sige hvor.

Sagsforløbet:

Sandra indrejser 1993 i Danmark.

Sandra har som mindreårig efterladt alene i Danmark et asylmotiv. I stedet for at søge om asyl for Sandra, vil hendes søster og svoger imidlertid selv tage sig af hende. De søger derfor om Sandra kan få opholdstilladelse i Danmark igennem loven om familiesammenføring. De danske myndigheder giver afslag. Da der efterfølgende søges om asyl, afvises ansøgningen af danske myndigheder som Åbenbart Grundløs, fordi der i første omgang har været søgt om familiesammenføring. Sandra skal omgående udrejse af Danmark. Sagen ankes og Sandra flytter på asylcenter.

Under samtaler med psykolog på asylcentret fortæller Sandra mere om sin baggrund. Sandra har i Iran oplevet at se sin mor blive overhældt med benzin af mandlige familiemedlemmer og truet med afbrænding. Selv har hun som 7-årig været udsat for seksuelle overgreb. De mandlige familiemedlemmer betragter hende siden som luder. Sagen bliver ikke mindre kompliceret af, at Sandra i Danmark kommer i puberteten. Hun begynder at interesser sig for drenge, får en kæreste og de har et sexuel forhold. Ved indrejse i Iran kan familie og vil iranske myndigheder forlange unge piger, der har været i vesten, lægeundersøgt. Har de ikke deres mødom udsættes de for piskning.

1996: Afslag på asyl.

Den Danske Ambassade i Iran har under sagsforløbet via en kontakt fået oplyst, at Sandras mor er i Iran. Via kontakten har ambassaden opfordret Sandras mor til at henvende sig på ambassaden. Hendes mor henvender sig ikke. Ambassaden kan altså ikke garantere at Sandras mor vil dukke op, hvis Sandra sendes tilbage. Flygtningenævnet begrundede afslaget med, at Den Danske Ambassade ikke kan bekræfte at Sandras mor ikke er i Iran. De iranske myndigheders mistanke imod Sandras mor kommer man ikke ind på. Risiko for piskning ved udlevering af Sandra til de iranske myndigheder tages der heller ikke stilling til.

1996 - 1998:

16 år gammel vælger Sandra at gå i skjul i Danmark for ikke at blive udleveret til de iranske myndigheder.

Imens Sandra lever i skjul fremskaffes ny dokumentation for at unge piger og ugifte kvinder efter besøg i udlandet lægeundersøges ved indrejsen i Iran, og ved manglende mødom udsættes for piskning.

Dokumentation:

Menneskerettighedsorganisationer og Europarådet oplyser om den iranske lov. Unge iranske ugifte kvinder er efter besøg i udlandet ved tilbagevenden til Iran blevet lægeundersøgt med tvang. Har de ikke haft deres mødom, er de blevet tortureret til det ukendelige.

1998

En advokat søger Sandras sag genoptaget. Den nu 17-årige Sandra indkaldes til samtale i udlændingestyrelsen, og skal detaljeret forklare hvorfor hendes mor forlod hende i Danmark som 13-årig. Logisk set, er det et spørgsmål som kun Sandra's mor kan svare på.

Faglig pædagogisk vurdering:

Ethvert barn, hvis mor forsvinder, vil søge en forklaring og gøre sig forskellige forestillinger om hvorfor. Være præget af ambivalente og kaotiske følelser omkring tabet. Begge dele bærer Sandras svar også præg af. Hvis man vil konkludere noget ud af Sandra's svar omkring hendes mor, er hendes vildrede og kaotiske følelser det eneste man kan konkludere. Da man spørger Sandra, hvorfor hun ikke vil tilbage til Iran, fortæller hun at udsigten til 100 piskeslag og kvindernes undertrykte liv i Iran afskrækker hende.

Afslag på asyl fra Udlændingestyrelsen.

Udlændingestyrelsen finder, at der ikke er nogen risiko for Sandra i Iran, hvis hun bare siger at jomfruhinden er sprunget under udøvelsen af sport. Som om det iranske politi skulle tro på det. Der er en grund til at unge piger tvangsundersøges.

1999:

Sagen ankes til Flygtningenævnet. I desperation går Sandra nu til pressen. Foruden rapporterne fra Menneskerettighedsorganisationer vedlægger advokaten også en bekræftelse fra Det Danske Udenrigsministerium på det iranske styres tolkning af koranen og kvinders særlige risikostilling.

Indenrigsministeriet kommer Flygtningenævnet i forkøbet.

Indenrigsministeriet giver afslag på opholdstilladelse af humanitære grunde, inden Flygtningenævnet på ny har taget stilling til om Sandra skal have asyl. Indenrigsministeriets afslag indebærer, at der ikke er en sidste ankeinstans, såfremt Flygtningenævnet giver afslag. Advokaten klager over afslaget. Advokaten retter samtidig henvendelse til UNHCR og beder om

deres vurdering af Sandras situation

Afslag fra på asyl fra Flygtningenævnet.

Flygtningenævnet finder nu ikke grund til at høre UNHCR. Man stadfæster Udlændingestyrelsens afslag og begrundelse: Sandra kan undgå piskning, hvis hun bare siger til iranske myndigheder, at hun har mistet sin mødom under udøvelse af sport.

Resultat:

Advokaten retter på ny henvendelse til Indenrigsministeriet.

Efter seks års turbulent ophold i Danmark anmoder Indenrigsministeriet denne gang udlændingestyrelsen om at give den nu 19-årige Sandra opholdstilladelse af humanitære grunde. Endnu en måned skulle dog gå med flere rykkere fra advokaten, førend Udlændingestyrelsen meddelte Sandra opholdstilladelse af humanitære grunde.

Advokaten får i oktober 1999 svar fra UNHCR.

Af svaret fremgår, at Sandra ved tilbagesendelse til Iran reelt ville have risikeret at blive udsat for piskning. Da Sandra har fremtrådt i dansk presse havde hun ved udlevering været udsat for stor fare for henrettelse ved stening. Hun har iflg. Irans lov modarbejdet islamiske principper. Hun er kommet i yderligere risiko fordi hendes sag har været fremme i pressen.

Advokaten anmoder af principielle grunde om, at Flygtningenævnet genoptager sin behandling af asylansøgningen. Sandra burde som efterladt barn og grundet risikoen for tortur retteligt have haft asyl. At der gives asyl har betydning for, at andre iranske kvinder i Sandras situation ikke får afslag på asyl og risikerer udlevering til iranske myndigheder. Flygtningenævnet afslår anmodningen om genoptagelse. Man har i afslaget lagt vægt på, at svaret fra UNHCR ikke har tilført sagen nye oplysninger. Flygtningenævnet meddeler, at de under behandling af sagen havde taget stilling til iransk lov og at Sandra havde været fremme i pressen og vurderet risikoen derved. Og afslog